

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 51

Olsztyn, Sobota 2 marca 1946 r.

Rok II

Pozytywne osiągnięcie

Zimowe Lekkoatletyczne Mistrzostwa Polski rozpoczynają się dziś w Olsztynie, w stolicy wyzwolonej, odzyskanej po wiekach ziemi Warmijsko-Mazurskiej.

W łacie tym widzimy coś więcej, niż poważną imprezę sportową. Jest on bowiem wyrazem krzepnięcia organizacyjnego i gospodarczego Ziemi Odzyskanych, które, przeszedszy swój pierwszy, najcięższy okres pionierski, wkraczają dziś na drogę normalizacji i stabilizacji stosunków.

Wiemy, że organizacja Mistrzostw w Olsztynie napewno daleka jest od ideału sportowego. Mimo wszystko jednak to, na co zdobyliśmy się w naszych trudnych jeszcze warunkach jest osiągnięciem pozytywnym nie tylko w skali Ziemi Odzyskanych, ale i w skali ogólnopolskiej.

Pragnęlibyśmy też, aby nasi goście z całej Polski, nade wszystko zaś z województw centralnych, spojrzeli na organizację dzisiejszych Mistrzostw właśnie przez pryzmat osiągnięć w dziele odbudowy Polski na naszym skromnym odcinku.

Nie mamy bowiem powodu wstydzić się tej pracy, którą włożyliśmy w odbudowę życia polskiego na tej ziemi.

Wl. M.

Wjazd do Moskwy delegacji handlowej polskiej

Z Warszawy wyjechała do Moskwy polska delegacja handlowa pod przewodnictwem min. Zegl. i Handlu Zagr. dra St. Jedrychowskiego.

W skład delegacji polskiej wchodzi dyrektorzy depart. gospodarczych Min. Zegl. i Handlu Zagr. oraz Min. Przem., jak również przedstawiciele zainteresowanych centralnych zarządów przemysłowych: węglowego, włókienniczego i paliw płynnych. Ponadto w rokowaniach handlowych weźmie udział delegat Narod. Banku Polskiego.

Tematem rozmów będzie sprawa przedłużenia umowy handlowej, zawartej w lipcu 1945 roku.

Tramwaje rusza w kwietniu

W dniu wczorajszym Zarząd Miejski podpisał z Biurem Techniczno-Handlowym Dyrekcji Przemysłu Miejskiego, ul. Stalina 33, umowę na remont i uruchomienie tramwajów w Olsztynie.

Koszt remontu wozów tramwajowych i uruchomienie pierwszej linii Dworzec — jezioro Długie (bez remontu remizy) wyniesie 950 000 zł.

Przedsiębiorca podjął się uruchomić pierwszą linię tramwajową w czasie pomiędzy 15 kwietnia a 1 maja b.r.

Sprawa remontu remizy tramwajowej nie została na razie zdecydowana.

Polska przeciwko faszyzmowi w Hiszpanii

Jednomyslna uchwała Rady Ministrów

Rada Ministrów po zapoznaniu się z ostatnimi wypadkami w Hiszpanii, świadczącymi o niebywałym wzroście w tym kraju terroru faszystowskiego, jako jedynej podstawy rządów gen. Franco stwierdza, że stan taki obraża zasady, które kosztem niezliczonych ofiar zatriumfowały w walce z faszyzmem, ponadto zaś czyni z reżimu Franco ognisko wicherzen zagrażających pokojowi.

To też w myśl uchwał powziętych na konferencji poczdamskiej Rząd Polski apeluje do wszystkich rządów państw demokratycznych, aby podjęły kroki, zmierzające do przywrócenia w Hiszpanii republiki demokratycznej.

Rząd Jedności Narodowej solidaryzuje się z akcją podjętą przez rząd Francji i poprze każdą inicjatywę idącą w kierunku przywrócenia narodowi hiszpańskiemu praw suwerennych, które wydarte mu zostały w latach 1936—1939, w drodze gwałtu przez Franco, Mussoliniego i Hitlera.

Uchwała powyższa przyjęta została przez Radę Ministrów jednogłośnie.

Protest KCZZ

KCZZ w Polsce wystosowała imieniem polskiego świata pracy depeszę do Światowej Federacji Związków Zawodowych w Paryżu—przyłączając się do protestu przeciw nowym

zbrodniom Franco i potępiającą morderstwa, popełnione na demokratkach i patriotach hiszpańskich.

Depesza, którą podpisał przewodniczący Witaszewski i sekretarz generalny Rusinek, domaga się natychmiastowego zniesienia reżimu faszystowskiego w Hiszpanii.

Po zerwaniu pertraktacji przez PSL.

Socjalistyczna Agencja Prasowa donosi: W sobotę 2 marca odbędzie się posiedzenie CKW PPS. Na posiedzeniu tym Komisja Polityczna, która na mocy uchwały CKW z dnia 31 stycznia r. b. otrzymała polecenie przeprowadzenia międzypartyjnych rozmów, celem uzyskania od CKW PSL do dnia 1 marca r. b. jasnej odpowiedzi w sprawie bloku wyborczego, przedstawi sytuację, jaka wytworzyła się wskutek przerwania przez PSL pertraktacji.

O wyniku obrad CKW PPS ogłoszony zostanie specjalny komunikat.

Jeszcze Anders

Dwie nowe interpelacje w Izbie Gmin

London, 2,3 (PAP). Na posiedzeniu Izby Gmin raz jeszcze wypłynęła sprawa wojsk polskich w Europie.

Posel Zilliacus z Labour Party za-interpelował ministra wojny, czy może mu udzielić zapewnienia, iż służbę oficerów łącznikowych dla repatriantów pełnić będą tylko osoby lojalne wobec Rządu Polskiego.

Minister Lawson wyjaśnił, że zadaniem polskich oficerów łącznikowych są czynności, związane z repatriacją do Polski osób deportowanych. Każdy oficer, który wykazuje niechęć do współpracy z Rządem Polskim, zostanie usunięty.

W odpowiedzi na pytanie innego posła z Partii Pracy, dlaczego wojska polskie we Włoszech są stacjonowane na drodze do Triestu, min. Lawson odpowiedział, że obecnie w tych okolicach nie ma już wojsk polskich.

O jedność Demokracji

Robotniczy Olsztyn przeciwko rozbijaczom bloku

W dniu wczorajszym odbyło się w Olsztynie wspólne zebranie aktywów PPS i PPR, poświęcone omówieniu sytuacji politycznej w kraju.

Zebranie zagal sek. PPR ob. Kalinowski, po czym posłanka do KRN ob. Orłowska z Warszawy w obszernym referacie zobrazowała całościowo sytuację polityczną w związku z próbą rozbicia bloku demokratycznego przez PSL.

Następnie wicewoj. Koral (PPS) w ostrych słowach potępił metody polityków peeselowskich, które wprowadzają chaos i rozłam wśród narodu polskiego, ułatwiając czynnikom reakcyjnym ich kreację robotę.

W dyskusji zabierali głos przedstawiciele obu partii, podkreślając powagę chwili i konieczność solidarnej współpracy demokracji polskiej.

Na zakończenie uchwalono następującą rezolucję:

„Zebranie aktywów PPR i PPS w Olsztynie potępił rozbijaczy jedności demokracji polskiej, którzy bezpośrednio udaremniłi powstanie bloku wyborczego 6 stronnictw.

PSL, odrzucając propozycję bloku wyborczego, czyni wysiłki rozpętania walk wewnętrznych, idąc na rękę wrogom ludu polskiego i zagrażając podstawowym interesom państwa demokratycznego,

Próby te nuszają się spotkać ze zdecydowanym odporem większości narodu, który pragnie konsolidacji wewnętrznej, pokoju i ugruntowania zdobyczy demokratycznych, jako gwarancji najszybszej odbudowy Kraju.

Będziemy odpierać jaknajbardziej zdecydowanie wszelkie zakusy PSL zmierzające do uzyskania politycznej hegemonii w państwie.

Zdajemy sobie sprawę, że polityka PSL zmierza do skłócenia i wytworzenia

wzajemnej nienawiści między klasą robotniczą i chłopską, do rozbicia braterskiego sojuszu tych dwóch podstawowych odłamów Demokracji, sojuszu, wykutego w ogniu walki z okupantem niemieckim, scementowanego wspólnym wysiłkiem przy budowie zrębów demokratycznego państwa — Polski Ludowej

Zebrani na dzisiejszej naradzie wspólnego aktywu wzywają do dalszego umocnienia jedności robotniczej i zacieśnienia braterskiej współpracy PPR i PPS, jako gwarancji ostatecznego zlikwidowania rodzimej reakcji.

Sytuacja na terenie woj. Warmijsko-Mazurskiego stawia przed obu naszymi partiami szczególne zadanie. Jedność działania obu partii jest zagadnieniem, nie cierpiącym zwłoki.

Zebrani przyrzekają nie szczędzić wysiłku i energii nad umocnieniem tej upragnionej, szczerzej i braterskiej współpracy.

Wzywamy do natychmiastowego utworzenia bloku 4 ch stronnictw demokratycznych, wokół którego skupi się olbrzymia większość narodu, stawiając pod przęgierz opinii społecznej rozbijaczy i siewców niepokoju».

WITAMY zawodników z całej Polski

Dzisiaj otwarcie Zimowych Lekkoatlet. Mistrzostw Polski
OLSZTYN — Hala Sportowa — godz. 13.45

Dekorować domy flagami

Prezydent miasta w odezwie do mieszkańców Olsztyna zwrócił się z prośbą o udekorowanie flagami domów w dniach dzisiejszym i jutrzejszym z racji odbywających się w

naszym mieście Zimowych Lekkoatletycznych Mistrzostw Polski.

Apel prezydenta miasta nie może pozostać bez echa. Olsztyn musi przybrać odświętną szatę.

W obliczu odbudowy naszego terenu Przemysł budowlany woj. Warm.-Maz. budzi się do życia

Bogate złoża wapienia i gliny sprzyjały szczególnie rozwojowi przemysłu budowlanego na terenach, objętych obecnie granicami woj. Warmińsko-Mazurskiego.

Ilość przedsiębiorstw budowlanych, (cegielnie, betoniarnie, kaflarnie i in)

wyrażała się przed wojną pokazną cyfrą 2000. Zakłady te zatrudniały około 12 000 pracowników. Przemysł budowlany był na tych terenach szczególnie popierany przez Niemców zarówno z przyczyn politycznych, gospodarczych, jak i wojskowych.

Na ogólną ilość 68 kaflarni i cegielni, przejętych od władz radzieckich przez b. Grupę Operacyjną Ministerstwa Przemysłu, Warszawskie Zjednoczenie Przemysłu Budowlanego, które z dużą inicjatywą przystąpiło do pracy, rozpoczyna uruchomienie 10 cegielni i 3 kaflarni.

Zaznaczyć trzeba, że cegielnie rozrzucone są po całym terenie i niemal każdy powiat w najbliższym czasie będzie posiadał przynajmniej 1 przedsiębiorstwo tej branży.

Cegielnie znajdują się: w Klebergu (pow. Olsztyn), w Salbken (pow. Olsztyn), w Grossparlez (pow. Reszel), w Grossbartung (pow. Olsztyn), w Wasilkach (pow. Nibork), w Górczynie (pow. Ostród), w Libenau (pow. Susz), w Popiołach (pow. Węgorbork), w Przemysławowie (pow. Ostród), w Nojdinen (pow. Ostród), oraz kaflarnie w Bartoszczykach, Biskupcu i Przemysławowie.

Roczna zdolność produkcyjna wszystkich 10 cegielni wynosi około 46 mil. cegieł, 3 kaflarni około 4 i pół mil. sztuk kafla i tafelki glazuranych do wykładania ścian.

Jeżeli chodzi o stan tych przedsiębiorstw, to naogół wyszły one obronną ręką z działań wojennych. Są to obiekty nowoczesne, zaopatrzone w Hoffmanowskie i Kellerowskie piece, automatyczne zasypywacze do węgla, mieszadła o ruchomych rusztach; znakomite suszarnie letnie i zimowe itp.

O ile w najbliższym czasie uda się te 13 obiektów przemysłowych nastawić na pełną produkcję, — w przemyśle budowlanym znajdzie zatrudnienie około 900 pracowników.

Jest to sprawa dużej wagi, bo niezależnie od gwałtownego zapotrzebowania na materiały budowlane w związku z odbudową naszego województwa, 900 nowych, osiadłych rodzin, co w sumie wyniesie około 2.500 osób, przyczyniłoby się znakomicie do zagospodarowania i zaludnienia naszego terenu. (j. g.)

10 miliardów zł. pochłonie odbudowa wsi 14 i pół miliarda zł. — odbudowa miast

Na odbywającym się obecnie w Warszawie Zjeździe kierowników odbudowy kraju ciekawe referaty programowe, poświęcone zagadnieniu odbudowy wsi, wygłosił naczelny komisarz inż. Fr. Piasek i J. Chwałibóg.

Referenci stwierdzają, że odbudowa wsi w r. ub. nie weszła na właściwe tory. Dopiero na rok bieżący przewidywana jest skoncentrowana akcja na obszarach zniszczonych, kosztem 10 miliardów złotych.

Przewidziana jest budowa 50.000 nowych zagrod — gospodarstw, liczących od 5 — 12 ha, na ziemiach żyznych, z tym, że rolnicy gospodarstw karłowatych i nieurodzajnych będą przerzuceni na gospodarstwa poniemieckie.

Już w bieżącym kwartale uruchomiony będzie kredyt 200 milionów zł. na potrzeby aparatu kierowniczego i zorganizowanie poradnictwa.

Wobec katastrofalnych zniszczeń lasów, drzewo będzie kierowane tylko na obszary wielkich zniszczeń.

Odbudowa miast uwarunkowana jest ilością drzewa, jaką będziemy mieli do dyspozycji, a zatem wieś trzeba wdrożyć do budowania z gliny, płyt słomianych i trzciniowych-ogniotrwałych, do krycia dachów dachówką cementową i używania do budowy stropów materiałów zastępczych.

Drzewo przewidziane jest do budowy baraków, które w znacznej liczbie rozsypane będą po całym kraju, dla pomieszczenia szkół i ośrodków zdrowia w okolicach najbardziej огоłoconych z budowli, dla drużyn robotniczych i personelu.

Odbudowa wsi musi być prowadzona przede wszystkim własnym wysiłkiem rolnika.

Referaty inż. A. Krzyszkowskiego i J. Komarnickiego podają cyfry kosztów odbudowy miast polskich, których zniszczenia obliczone są na 14 i pół miliarda złotych. W r. 1945 oddano do użytku odbudowanych 7 milionów m. sześć. w tym 1.300.000 m. sześć. w Warszawie i 1.693.110 m. sześć. w Gdańskiej Dyrekcji Odbudowy.

Zrabowane urządzenia fabryczne wracają do Polski

Ze strefy radzieckiej w Niemczech otrzymaliśmy już poważne ilości zrabowanych przez Niemców maszyn. Między innymi sprowadzi no urządzenia: Mościc, fabryki prochu „Pionki“ (600 wagonów), maszyny Zjedn. Énerg. Okr. Radomsko Kieleckiego, elektrowni — okręgu warszawskiego, i pruszkowskiej, fabryki kabli w Krakowie, a ostatnio znaleziono w Oranienburgu wiele maszyn drukarskich.

Niebawem rozpocznie się rewindykacja urządzeń fabrycznych ze stref brytyjskiej i amerykańskiej.

Ze strefy brytyjskiej m. in. wraca: 4 wagony maszyn z fabryki samolotów w Mielcu, urządzenia fabryki — Norblin i Tow. Akc. Przem. Włókien. w Częstochowie, turbina elektryczna elektrowni w Kielcach, urządzenia fabryki Union Textil Częstochowa, m. tory elektryczne f. J. Poznanski w Łodzi, maszyny fabr. Tudor w Piastowie, urządzenia rafinerii w Jedliczu i Jaśle, maszyny fabryki Perkun w Warszawie, częściowe urządzenie fabryki związków azotowych w Chorzowie i fabryki Boryszew.

Ze strefy amerykańskiej: maszyny fabryki Pocisk, fabryki Adamezewski, fabr. Chorzów, urządzenia rafinerii w Trzebinia, dźwigi portowe z Gdyni i Gdanska, maszyny fabryki papieru we Wrocławiu oraz w Chodakowie.

Również ze strefy radzieckiej w Austrii otrzymamy następujące maszyny: maszyny Wytwórni Papierów Wartościowych w Warszawie wartości przeszło 400 tys. zł. przedwojennych, 50 maszyn zjednoczenia

fabryk żarówek, liczne warsztaty kolejowe, a między nimi pełne wyposażenie warsztatów w Nowym Sączu, maszyny fabryki karabinów w Warszawie, f-my Tudor Piastów i inn.

Senator A. Bernard na usługach Gestapo

«Gazeta Polska», wychodząca w Paryżu, publikuje rewelacyjny artykuł, który ujawnia współpracę z gestapo w okresie okupacji jednej z wybitniejszych osobistości organizacji londyńczyków we Francji.

Osobistością tą jest Antoni Bernard Utrzymując związki z nielegalnymi organizacjami londyńczyków, dorabiał się jednocześnie wielomilionowego majątku na handlu z Niemcami.

Dzięki swoim stosunkom Bernard orientował się w działalności Polskie-

go Czerwonego Krzyża pod okupacją i wydał w ręce gestapo dwóch jego działaczy, mianowicie: hrabinę de Mondorf, która zmarła w Rawensbruck i prof. Zaleskiego, który przed wojną przebywał w Paryżu.

Po wyzwoleniu Francji, policja francuska zamierzała aresztować Bernarda, ale wylegitymował się on za świadczeniem, wystawionym mu jako członkowi Polskiego Ruchu Oporu, przez przywódcę organizacji londyńczyków we Francji, osławionego Kowalkowskiego, któremu Bernard ofiarował luksusowy samochód.

Krajowy Zjazd Zw. Sam. Chłopskiej nieodwołalnie odbędzie się w dniach 10, 11 i 12 m. b.

Termin Krajowego Zjazdu Związku Samopomocy Chłopskiej w Warszawie został przesunięty na 10, 11, 12 b. m.

Na zmianę terminu złożyło się szereg przyczyn. Jedną z najważniejszych była odmowa udzielenia lokalu,

przewidzianego na noclegi i stołówkę dla około 1 000 osób.

W związku z dającą się wyczuć w wielu wypadkach obawą, czy i ten termin nie będzie przesunięty, Zarząd Główny Zw. Sam. Chł. stwierdza, że jest on ostateczny i w żadnym wypadku nie ulegnie zmianie.

Przegląd prasy

Walka rozpoczęła

„Życie Warszawy“ daje surową odpowiedź „Gazecie Ludowej“, która twierdzi, że „wybory są fragmentem“:

„Wybory są fragmentem... Tak, ale są fragmenty i fragmenty. Jedną łączą i spajają całość stanowią o jej ciągłości. Są zaś fragmenty niepołączone ostrymi kłocami, nie mieszczące się w całości, przerywające jej harmonię i zrywające ową konieczność w każdym wielkim dziele ciągłości.“

Wybory partyjne, walka wewnętrzna, która do rozstrzygnięcia o losach nowej Polski wciągnie po jednej stronie wyklęte przez historię siły wrogie tej nowej Polsce — będą właśnie takim ostrym, rozrywającym „fragmentem“. Zerwą ciągłość. Wykopać muszą przepaść, która nie pozwoli na późniejsze, ponowne skupienie rozproszonych w walce i przeciwstawnych sobie sił demokracji polskiej.“

Siły te, jak pisze dalej „Życie Warszawy“, dążą do scementowania narodu, zaś odrzucenie przez PSZ

„porozumienia wyborczego — fragmentu, ale istotnego fragmentu porozumienia ogólnego i zasadniczego — może tę koalicję bezpowrotnie przekreślić.“

Ze tak jest, świadczą m. in. również wypowiedzi przenikliwych obserwatorów, i to nie byle jakich, lecz członków brytyjskiej delegacji parlamentarnej.“

Blok demokratyczny zdaje sobie sprawę z tego, że

«Byłoby — powiedzmy to sobie szczerze — bezprzykładną naiwnością ze strony pozostałych stronnictw demokratycznych, gdyby przed zawarciem porozumienia dawały PSZ jeszcze szersze możliwości dalszego uprawiania opozycji».

Siły twórcze naszego kraju są gotowe do podjęcia walki — «Życie Warszawy» konkluduje:

„Cel został osiągnięty. Rozmowa się zerwana. Walka się rozpoczęła. Obóz demokratyczny, który potępił swoim i krwią budował Polskę od pierwszej chwili wyzwolenia, walkę tej nie chciał. Ale jej się nie obawia. Podejmie ją i doprowadzi do końca. Chcemy jednak, aby ludzkość dobziej woli — a tych w kraju jest bezsporna większość — wiedzieli, kto ponosi pełną odpowiedzialność za rozłam i za szkody, jakie rozbięcie to przyniesie narodowi naszemu i państwu — w ciężkim, przeżywanym przez nas obecnie okresie“.

Warszawa liczy pół miliona mieszkańców

Warszawa jest dziś niewątpliwie najbardziej przeludnionym miastem w Polsce, a mimo to ludności jej przybywa z miesiąca na miesiąc i to w tempie, budzącym najwyższe obawy czynników samorządowych.

Ilość osób zameldowanych wynosi obecnie 482 213, w tym 199.088 mężczyzn i 282.125 kobiet. Według obliczeń Miejskiego Wydz. Ewidencji należy dodać do tej liczby 10 do 15 proc. niezameldowanych i wojskowych. W okresie ostatnich 8 mies. przybyło Warszawie ponad 100 tys. ludzi.

Zywiłowy i trudny do opanowania jest stały napływ ludności do Stolicy, nieprzygotowanej jeszcze na ich przyjęcie.

D Z I E Ń
OLSZTYNA

W trosce o jutro województwa

Z pierwszego dnia plenarnych obrad Woj. Rady Narodowej

Miasto objelo gazownie

W dniu wczorajszym na podstawie umowy, zawartej przez Zarząd Miejski z ZEOM-em w dn. 27 ub. m., została komisyjnie przejęta przez miasto Gazownia, która zawsze była własnością gminy.

Zarząd Miejski wpłacił już 1 mil. zł. zaliczki na poczet rozrachunku ze skarbem Państwa z tytułu kosztów remontu i uruchomienia Gazowni.

Repatrianci jada

Oddział PUR w Olsztynie sygnalizuje przybycie transportu repatriantów z Wołkowyska i Sokółki w składzie 49 wagonów.

Transportem tym przybywa 300 osób, które wiozą ze sobą 49 koni, 76 krów, 60 świń i 50 owiec.

Ostatnie dni wystawy pamiątek plebiscytowych

Wystawa pamiątek i druków plebiscytowych, zorganizowana przez Instytut Mazurski w Olsztynie (Emilii Plater 4), mimo niesłabnącego zainteresowania społeczeństwa zostanie już wkrótce zamknięta.

Jak się dowiadujemy, Centralny Urząd Planowania, który stwierdził, że organizatorzy wystawy uwzględnił szereg tematów politycznych i gospodarczych w bardzo starannym zestawieniu, zamierza wykorzystać zbiory, wystawiając je w Poznaniu, na wystawie „Dziesięć wieków zmagania polsko-niemieckich”.

Istnieje również projekt wystawienia zbiorów w Muzeum Narodowym w Warszawie.

Tania kuchnia WKOS

Wojewódzki Komitet Opieki Społecznej uruchomił przy ul. Piętnego 22 tanią popularną kuchnię dla najbiedniejszych.

Porcja zupy kosztuje 5 złotych. Komitet w miarę rozwoju popularnej kuchni projektuje wydawanie drugiego dania po cenach bardzo niskich.

Zorganizowanie taniej kuchni w Olsztynie było palącą koniecznością, to też inicjatywę Komitetu należy powitać z uznaniem.

Zabawa Związku b. Więźniów Politycz.

Dzisiaj o godz. 20 w sali Rady Miejskiej (gmach Ratusza 11 p.) odbędzie się wielka zabawa taneczna, urządzona przez Związek b. Więźniów Politycznych na rzecz wdów i sierot po ofiarach obozów koncentracyjnych.

Dzisiaj wieczorem

Teatr im. St. Jaracza

o godz. 18.30 komedia muzyczna Montgommery'ego „Cały dzień bez kłamstwa” Ceny niższe.

Kino „Polonia”
Film prod. angl. „Srebrna flota”.

Kino „Mazur”
Film prod. rad. „Skrzydlaty dorożkarz”.

Czy złożyłeś ofiarę na POMOC ZIMOWĄ?

Przez cały dzień onegdajszy trwały obrady na 11 plenarnym posiedzeniu Wojewódzkiej Rady Narodowej w siedzibie własnej przy ul. Artyleryjskiej 1 (dawniej Pionierów) w Olsztynie. W obradach brało udział 45 radnych pod przewodnictwem ob. L. Dury.

Po złożeniu ślubowania przez 4 nowych radnych i odczytaniu protokołu z poprzedniego posiedzenia Rady ob. Cendrowski złożył sprawozdanie z pracy prezydium W. R. N. za luty.

W miesiącu sprawozdawczym prezydium dokonało podziału czynności poszczególnych komisji oraz przekazało im wnioski, zgłoszone na poprzednim plenum, współuczestnicząc w ich opracowaniu.

Rady Powiatowe

Główną czynnością prezydium w tym czasie było zbieranie danych z poszczególnych powiatów, na podstawie których można by przystąpić do zakładania Powiatowych Rad Narodowych.

W dniu 25 ub. m. powstała Pow. R. N. w Olsztynie, w dniu 27 ub. m. w Niborku, na dzień 6 b. m. naznaczony jest termin ukonstytuowania się Pow. R. N. w Ostródzie, a 8 b. m. w Szczytnie.

Prezydium rozdzieliło pomiędzy powiaty kwotę 4 445 tys. zł., pochodzącą z dotacji Ministerstwa Ziemi Odzyskanych, oraz wydało w imieniu Rady znaną odezwę, potępiającą zbrodniczą działalność N. S. Z.

W dyskusji nad sprawozdaniem zabierał głos ob. Pietrzak-Pawłowski, apelując do Rady o zespolenie wszystkich sił polskich, nie wyłączając ludności autochtonicznej, w pracy nad zagospodarowaniem województwa.

Następnie składały sprawozdania komisje: gospodarcza, kontroli społecznej i prawniczo-regulaminowa.

Sprawy gospodarcze

Sprawozdanie z prac komisji gospodarczej składał ob. Wilamowski. Komisja gospodarcza przepracowała szereg niezmiernie ważnych wniosków w zakresie polepszenia aprowizacji województwa, usprawnienia akcji omłotu i siewu wiosennego, uregulowania czynszów mieszkalnych i opłat za opał i światło, finansowania rzemiosła i pomocy państwa na odciążenie zagospodarowania, dotacji na akcje ogródków działkowych i wiele innych.

Komisja wystosowała do Ministerstwa Ziemi Odzyskanych kilka pism, z prośbą o poczynienie starań w sprawie zaopatrzenia województwa w nasiona warzywne, wydanie zwolnienia na towary żywnościowe dla ludności pracującej w ilości, odpowiadającej pełnej wartości kartek żywnościowych, oraz dostarczenie niedoboru ziarna na zasiew i na wyżywienie.

Radny Stefaniak referował prace komisji Kontroli Społecznej, które obejmowały 3 działy: administracji państwowej, samorządu i przedsiębiorstw.

Ob. Malinowski referował sprawę regulaminu obrad Rady i komisji, opracowanego przez Komisję Prawniczo-Regulaminową Regulamin po dyskusji z małymi poprawkami przyjęto.

Sprawozdanie wojewody

Z kolei złożył obszernie sprawozdanie z działalności Urzędu Wojewódzkiego wojewoda dr. Z. Robel. Sprawozdanie to, którego część drugą,

obejmującą zarys planowania, została wygłoszona w dniu wczorajszym, podamy jutro.

Po sprawozdaniu ob. wojewoda złożył wniosek w sprawie przeprowadzenia doraznej kontroli kwaterynkowo-mieszaniowej we wszystkich urzędach I i II instancji w miastach województwa warmijsko-mazurskiego, a w szczególności w Olsztynie z punktu widzenia celowości zajmowanych przez urzędy lokali mieszkaniowych i budynków.

Wniosek ten wojewoda uzasadnił koniecznością zrationalizowania chaotycznej dotychczas gospodarki kwaterynkowej.

Dyskusja

W dyskusji nad I-szą częścią sprawozdania wojewody przemawiali radni: Wiesiołowski, Porycki, Wach, Sokołowski, Kalinowski, Pietrzak, Burski, Stefaniak i Ekier.

Ob. Mergel domagał się zwrotu ekwiwalentu za mieszkania, opał i światło dla nauczycielstwa z funduszy samorządowych. Ob. Kalinowski zażądał przekazania do komisji kontroli społecznej części sprawozdania, dotyczącej gospodarki rybnej.

Ob. Pietrzak-Pawłowski zgłosił 2 wnioski: pierwszy dotyczył zwrócenia się do władz centralnych z prośbą o przyznanie kredytów dla polskiej ludności miejscowej w wysokości 8 milionów zł. na 3 miesięczny okres przejściowy, drugi — poparcia usiłowań wojewody, zmierzających do przywrócenia województwu 4-ch powiatów nadwiślańskich, bez których nie może być mowy o samodzielnej gospodarce województwa.

Oba wnioski zostały przez Radę przyjęte.

Preliminarz budżetowy

Ob. Pałucki w imieniu komisji finansowo-budżetowej referował preliminarz budżetowy W. R. N. na I kwartał r. b. Preliminarz w projektowanym przez komisję brzmieniu wyrażał się kwotą 781.260.—zł., po stronie przychodów i wydatków.

Dochody opierają się na dotacjach i subwencjach skarbu państwa oraz na spodziewanym 10-cio procentowym udziale w podatkach, przeznaczonych dla samorządu, na sumę 45 tys. zł.

Zastanawiając się nad stroną dochodową budżetu, wskazano również na spodziewane wpływy z dochodów zjednoczeń przemysłowych. Tych jednak dochodów nie uwzględniono na razie do czasu przepracowania odpowiedniego wniosku.

Po dłuższej dyskusji i wprowadzeniu poprawek, podwyższających dochód w preliminarzu na skutek zwiększenia pozycji wydatków na uposażenia dla pracowników Wydz. Samorządowego oraz powiększenia subwencji dla teatru im. St. Jaracza (z 30 na 60 tys. zł. na kwartał) Rada zatwierdziła proponowany preliminarz z poprawkami.

Na zakończenie obrad W. R. N. uchwalila w tajnym głosowaniu wniosek 4-ch stronnictw: PPS, PPR, Str. Ludowego i Str. Demokratycznego, solidaryzujący się z ideą wspólnego bloku wyborczego obozu demokratycznego. Wniosek ten zamieściliśmy w numerze wczorajszym.

Sprawozdanie z 2-go dnia obrad (wczorajszego) zamieścimy w numerze jutrzejszym. (z. p.)

Przyjdźmy z pomocą młodzieży szkolnej

Cenny projekt naszych Czytelników

Szkoły, zwłaszcza wiejskie, na ziemiach warmijsko-mazurskich uskarżają się na brak inwentarza szkolnego. Dzieci nie mają najpotrzebniejszych podręczników (np. elementarzy), zeszytów, ołówków, obsadek itp.

Cierpi na tym przebieg zajęć szkolnych, utrudnia to pracę nauczycielstwa i nie pozwala szkołom stanąć na należytych poziomach. Opóźnia również repolonizację dziatwy warmijskiej i mazurskiej, tę tak doniosłą akcję na naszym terenie.

Czynniki rządowe przychodzą z wydatną pomocą. Lecz ogrom pilnych zadań państwowych nie pozwala na całkowite zaspokojenie wszystkich potrzeb.

Konieczną jest pomoc całego społeczeństwa, wszystkich tych, komu

dobro szkoły, a tym samym dobro naszej dziatwy leży na sercu.

Z kół naszych Czytelników otrzymujemy w tych sprawach szereg cennych uwag i projektów.

Otóż, ostatnio wysunięto propozycję, by pracownicy urzędów i instytucji objęli patronat nad poszczególnymi szkołami w terenie, zapoznawali się z ich potrzebami i — w miarę swych możliwości, przychodził im z pomocą.

Zdajemy sobie sprawę, że stan finansowy naszych warstw pracowniczych jest ciężki — lecz omawiana sprawa jest tak istotną i ważną, że każdy wysilek będzie tu pożądaną cegiełką w odbudowie gmachu naszego szkolnictwa.

Przyłączamy się do projektu naszych Czytelników.

J. W.

„Srody” muzyczne i literackie

Pozyteczna inicjatywa t-wa Muzycznego w Olsztynie

Olsztynskie Tow. Muzyczne rozpoczyna w środę dn. 6 v. m. stałe publiczne imprezy muzyczno-literackie, które odbywać się będą regularnie w każdą środę o godz. 19 w lokalu Szkoły Muzycznej im. Chopina, ul. Nowowiejskiego 10 (dawniej Myśliwiecka).

W ten sposób raz na dwa tygod-

nie wypadnie koncert i raz na dwa tygodnie — wieczór literacki.

Pierwsza „środa” dn. 6 b. m. będzie poświęcona muzyce, głównie muzyce polskiej (pieśni, arie i utwory fortepianowe). Wystąpią miejscowi śpiewacy: Józef Dmytrow (tenor) i Mieczysław Worotyński (bas), oraz pianista prof. Mirosław Dąbrowski.

Sztuczne wylęgarnie drobiu wypełnia luki w hodowli naszego województwa

W gospodarce hodowlanej naszego województwa odczuwa się dotkliwy brak drobiu. Ta gałąź hodowli, wymagająca niewielkich kosztów, a stanowiąca poważną pozycję w aprowizacji miast, posiada wyjątkowe możliwości szybkiego rozwoju.

Sprawą zaopatrzenia ludności rolniczej naszego województwa w drób zajął się Zw. Gospodarczy „Społem”. Już w najbliższym czasie w Olsztynie i kilku innych miejscowościach będą uruchomione sztuczne wylęgarnie, mające produkować w wielkich ilościach wszystkie gatunki drobiu.

Centrala wylęgowa w Olsztynie przy ul. Pieniężnego 18, przyjmuje już zamówienia na kurcząt, jak również przyjmuje jaja do wylęgu.

Obecnie, przy b. ciężkich warunkach transportowych i niesprzyjającej przewożeniu piskląt temperaturze, Dział Wylęgarski „Społem” sprowadził z centralnej Polski 500 kurcząt 6 i 8 tygodniowych. Kurcząt te będą

rozprowadzone w teren przy pomocy Izby Rolniczej.

Następne partie kurcząt, odchowanych, jak również jednodniowych nadejdą wkrótce do Olsztyna.

Należy się spodziewać, że po uruchomieniu sztucznych wylęgarni na miejscu jeszcze w tym sezonie, „Spo-

Spółdzielnia winna świecić przykładem

Pracownicy spółdzielni muszą o tym pamiętać

W handlu obowiązują dwie podstawowe zasady: sumiennosc i uprzejmość wobec klientów.

Powojenne paskarstwo gwałci obie te zasady w sposób brutalny i cyniczny. Słusznie przeto spotyka się z powszechnym potępieniem i odrazą.

Niestety — złe obyczaje handlowe, zrodzone z paskarstwa, szerzą się, niby zaraza, ogarniając nawet sklepy spółdzielcze. I to jest właśnie najsmutniejsze.

łem“ zaopatrzy rolników w wysokogatunkowy drób hodowlany.

Pełny rozwój hodowli drobiu wpłynie wydatnie na poprawę wyżywienia nie tylko miast, ale i samej wsi, której ludność obecnie znajduje się w ciężkich warunkach aprowizacyjnych. (fm)

Sport

K.S. „Zryw“ zwycięzca w ping-pongu

W świetlicy K. S. „Zryw“ w Olsztynie, przy ul. Stalina 19, odbył się rewanżowy mecz w ping-pongu między drużynami „Społem“ i ZWM „Zryw“.

Tym razem zasłużone zwycięstwo odniosła drużyna ZWM — „Zryw“, bijąc „Społem“ 7:2. Stosunek setów 16:7.

Wyniki poszczególnych gier były następujące: (Na pierwszym miejscu zawodnicy „Zrywu“): Frudko—Tatarkiewicz 2:0, Brzeziński — Białowas

0:2, Sekuła — Tatarkiewicz 2:1, Frudko—Sowa 2:0, Sekuła—Białowas 2:0, Brzeziński — Sowa 2:1, Frudko—Białowas 2:1, Brzeziński—Tatarkiewicz 0:2, Sekuła—Sowa 2:0. W rozegranym poza konkursem dublu para Frudko — Sekuła („Zryw“) — zwyciężyła parę Tatarkiewicz — Białowas („Społem“) 2:0.

Na wyróżnienie zasługują kol. Frudko i Sekuła z K. S. „Zryw“, którzy w chwili obecnej są bezkonkurencyjni.

Z inicjatywy społecznej powstanie szkoła rolnicza w pow. licbark

W Licbarku odbyła się konferencja miejscowych władz szkolnych z udziałem przedstawicieli organizacji społecznych i młodzieżowych, oraz Zw. Samop. Chtopskiej — w sprawie krzewienia wiedzy rolniczej wśród ludności wiejskiej powiatu.

Postanowiono powołać do życia Pow. Komitet Szkół Rolniczych.

Zadaniem Komitetu będzie organizowanie na terenie powiatu, gminnych oraz powiatowych szkół rolni-

czych z programem nauczania, dostosowanym do potrzeb miejscowego rolnictwa.

W pierwszym rzędzie postanowiono zorganizować 2 — 3 gminne szkoły gospodarstwa wiejskiego w najbardziej zaludnionych gminach, oraz gimnazjum i liceum rolnicze w Licbarku, o charakterze hodowlano-rolniczym, a to z uwagi na charakter handlowo-rolniczy większości gospodarstw wiejskich w powiecie.

W imieniu nauczycielstwa przyrzekł współpracę inspektor szkolny, który poinformował Komitet, że nauczycielstwo chętnie przystąpi do wykładania w projektowanych szkołach rolniczych przedmiotów ogólnokształcących.

To jednak nie rozwiąże zagadnienia z powodu braku sił fachowych. Sprowadzenie ich z centralnych województw jest zagadnieniem pilnym. W. K.

Zabawa dla dzieci w Ostródzie

Społ. Obyw. Liga Kobiet w Ostródzie zorganizowała wielką zabawę dla dzieci.

Około 350 pociech od lat 3-ich do 10-ciu bawiło się pod opieką członkiń Ligi. Wszystkie dzieci otrzymały podwieczorek i z wielkim żalem po skończonej zabawie rozchodzili się do domu.

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. św. Barbary 1. Telefon Nr. 190. Nadestanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 10 — 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Społem“ w Olsztynie.

CENY OGŁOSZEN: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe, przetargi i nekrologi: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA. 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. Prenumeratory otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolporterskich. Z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo narazie nie wychodzi.

Aktorzy — studentom

Zespół teatru im. St. Jaracza zaofiarował studentom Wyższej Szkoły Prawno-Ekonomicznej w Olsztynie swoją pomoc w zorganizowaniu tradycyjnych „ostatków“, które odbędą się we wtorek 5 bm. w sali Gimnazjum Męskiego przy ul. Mickiewicza.

Całkowity dochód przeznaczony jest na bibliotekę Szkoły. (B)

Ogłoszenie

Dyrekcja Państwowego Urzędu Repatriacyjnego w Olsztynie podaje do wiadomości, że jest potrzebny:

1 lekarz na Punkt Etapowy w Olsztynie.

Kandydaci zgłoszą się do P. U. R. w Olsztynie w Dziale Zdrowia w godzinach od 9—11 codziennie. (251-4)

Ogłoszenie

Dyrekcja Państwowego Urzędu Repatriacyjnego w Olsztynie podaje do wiadomości, że są potrzebni:

1) 3 siostry na punkt dworcowy pierwszej pomocy sanitarnej na stacji Olsztyn,

2) 3 siostry do konwojowania transportów z repatriantami ze stacji Olsztyn na dalsze tereny.

Osoby zainteresowane zgłoszą się do P. U. R. w Olsztynie w Dziale Zdrowia w godz. od 9—11 każdorazowo. (228-4)

OBWIESZCZENIE

Izba Skarbowa w Olsztynie podaje do wiadomości, że na podstawie Porządzenia Ministra Skarbu z dnia 20.1.1946 roku podatnicy zobowiązani są obliczać obrót i dochody za każdy miesiąc i wpłacać za miesiąc nieistniejący do Kas Urzędów Skarbowych bez wezwania władzy podległej w terminie do dnia 15-go następnego miesiąca, składając równocześnie właściwej władzy podległej deklaracje wg. ustalonego wzoru. Deklaracje podatnikom wydają Urzędy Skarbowe bezpłatnie.

Kierownik Izby Skarbowej (Mgr. M. Sawicki)

(284)

OGŁOSZENIA DROBNE

KUPUJE włos — krawcowa z Warszawy Kopańska Irena, Olsztyn, Okrzei 3.

ZAGUBIONO w Olsztynie dnia 1.11.1946 r. zaświadczenie tymczasowe na konia Maśkę konia kasztan, na krzyżu biały, lat 13, nazwa konia Burek. Laska wyłazca proszony jest o zwrot zaświadczenia za dobrym wynagrodzeniem pod adresem: Piełak Czesława, Grunwaldzka 6 m. 2.

UNIĘWAZNIAM zagubioną legitymacyjną wydaną przez M. O. w Biskupcu, oraz wódek osobisty wydany przez władzę niemiecką w Oświęcimiu na nazwisko Władysław.

KATARZYNA CZESŁANA zamieszkała Koźle rynek 1, poszukuje Kisielskiego Romana, który prawdopodobnie przybył do Olsztyna.

Firma „Rybak“ — sieci, sznury, haczyki, bawełna rybacka, buty gumowe — Gd. Świętojańska 47.

„Orbis“ uruchomiony

W dniu wczorajszym przy ulicy Ratuszowej 3 (Hotel Warszawski) został uruchomiony oddział Polskiego Biura Pódroży „Orbis“.

Oddział dostępny będzie dla publiczności od wtorku dn. 5 b. m.

Oddział „Orbisu“ prowadzić będzie sprzedaż biletów kolejowych i samochodowych. Przewiduje się wprowadzenie sprzedaży biletów teatralnych i kinowych.